

เรื่อง หน้างวงช้าง

รายละเอียด

ลักษณะของหน้างวงช้าง

ต้น หน้างวงช้างเป็นวัชพืชขึ้นตามทุ่ง สวน ป่า ที่รกร้างทั่วไป อายุสั้น ลำต้นขนาดเล็ก สูง 10-60 ซม. ลำต้นอวบน้ำสีเขียว มีขนละเอียดปกคลุมหนาแน่นทั้งลำต้นและใบ เป็นพืชที่เกิดตอนฤดูฝน ถึงหน้าแล้งจะตาย มักพบตามที่ชื้นแฉะ เช่น ตามริมแม่น้ำ ลำคลอง หรือทางน้ำ แหล่งน้ำต่างๆ ท้องนาหรือตามที่รกร้างต่างๆ และมีปลุกเก็บมาขายเป็นยาสดตามสวนยาจีนต่างๆ

ใบ เป็นใบเดี่ยวสีเขียวรูปไข่ปลายแหลม ผิวใบมีขนแต่สาขารูขรุขระ กว้าง 1-2 นิ้ว ยาว 2-3.5 นิ้ว ออกเรียงสลับตรงข้ามก้าน ขอบใบมีรอยหยักเป็นคลื่น

ดอก ออกดอกที่ยอดลำต้น เป็นช่อม้วนงอลง ยาว 5-10 ซม. คล้ายวงช้าง ดอกมีสีฟ้าหรือสีขาวเรียงเป็นแถวด้านเดียว ดอกบานจากโคนไปปลายช่อดอก กลีบเลี้ยงสีเขียว มี 5 กลีบ กลีบดอกสีฟ้าใกล้ขาวติดกันเป็นหลอด ที่ขอบมีรอยแยกตื้นๆ แบ่งเป็น 5 กลีบ

ผล รูปไข่ขนาดเล็กมาก ยาว 4-5 มม. เมื่อแก่จะแตกออกเป็นสองซีก

ประโยชน์ทางยาของหน้างวงช้าง เก็บ ทั้งต้นที่เจริญเต็มที่ มีดอก ล้างให้สะอาด ใช้สดหรือตากแห้งเก็บเอาไว้ใช้ได้ ทั้งต้นรสม ใช้เป็นยาเย็น แก้กระหายน้ำ ดับร้อนใน ขับปัสสาวะ แก้บวม แก้พิษปอดอักเสบ มีหนองในช่องหูมอด เจ็บคอ นิ้วในกระเพาะปัสสาวะ เด็กตกใจในเวลากลางคืนบ่อยๆ ปากเปื่อย แผลบวม มีหนอง และแก้ตาฟาง

แก้ปวดท้อง ใช้ต้นสดหนัก 30-60 กรัม ต้มน้ำกิน หรือคั้นเอาน้ำมาผสมน้ำผึ้งกิน

แก้ปอดอักเสบ ปอดมีฝีเป็นหนอง มีหนองในช่องหูมอด ใช้ทั้งต้นสด 60 กรัม ต้มผสมน้ำผึ้งกิน หรือใช้ทั้งต้นสด 60-120 กรัม ตำคั้นเอาน้ำมาผสมน้ำผึ้งกิน

แก้ปากเปื่อยเฝ้า ใช้ใบสดตำคั้นเอาน้ำอมบ้วนปากวันละ 4-6 ครั้ง หรือใช้ทั้งต้นต้มน้ำชะล้าง หรือคั้นเอาน้ำมาอมบ้วนปากได้

แก้แผลฝีเม็ดเล็กๆ มีหนอง ใช้เป็นยารักษาสิ่ว ทาแก้โรคผิวหนัง ใช้รากสด 60 กรัม ผสมเกลือเล็กน้อย ต้ม

น้ำกิน แล้วใช้ใบสดตำกับข้าวเย็นพอกแผลอีกด้วย

ภาพโดย : <http://www.google.com>

คำสำคัญ : สมุนไพร

ที่มา : กมลทิพย์ ประเทศ และคนอื่นๆ. (2543). การสำรวจพรรณไม้ในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-25

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=56&code_db=610010&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology